

BILAGA 1, BG: Exempel och uppgift på språkmedveten undervisning i biologi. Texten passar årskurserna 1–6 och årskurserna 7–9.

Ekologiskt!

Följande text beskriver vad ekologisk odling är. Texten har ett inledande stycke och två ämnesstycken som identifierar två faktorer som gör jordbruket ekologiskt. Du kommer att lära dig vad organiska gödselmedel och varierad växtföljd innebär.

I affärerna säljs till exempel ekologisk mjölk och potatis. Med ekologisk menar man mat producerad med naturenliga metoder. Om du köper ekologiska morötter är de odlade utan konstgjorda gödselmedel och odlaren har ägnat sig åt växelbruk.

EKOLOGISK

Näringsämnen är ämnen som hjälper växten att växa. Växten tar upp dessa ämnen från marken. Till exempel kväve och fosfor är sådana näringsämnen. Odlingsväxterna behöver mycket näringsämnen och därför måste man tillsätta till exempel kväve och fosfor på åkrarna. Verbet **gödsla** innebär att näringsämnen läggs till på åkrarna. Om gården är en så kallad ekologisk gård används endast **organiska gödselmedel**: djurgödsel, kompostprodukt eller gröngödsel från till exempel ärter.

NÄRINGSÄMNE

GÖDSLA

ORGANISK

På ekologiska gårdar ägnar man sig åt växelbruk. Varierad växtföljd eller växelbruk betyder att olika växter odlas växelvis på samma åker. På åkern kan man först odla till exempel morötter och nästa år ärter. Ärtor är baljväxter vars rötter binder viktiga näringsämnen, som till exempel kväve, som blir kvar i marken. När man odlar morötter nästa år finns det tillräckligt med kväve kvar som näring.

VÄXELVIS

VÄXELBRUK

Kombinera ordet med rätt förklaring:

ekologisk	något viktigt som växterna tar ur marken
näringsämne	bildas när växter och djur bryts ner, organiskt
gödsla	olika växter odlas växelvis på åkern
organisk	först den ena och sedan den andra
växelvis	tillsätta näringsämnen i marken
växelbruk	naturenlig, odlad utan konstgjort gödselmedel

Mer information:

[Vad är ekologiskt? | \(ekonu.fi\)](http://ekonu.fi)